

Povjerenica za informiranje
Jurišićeva 19, 10000 Zagreb

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
– prof. dr. sc. Josip Baloban
– prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec
– prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić
– dr. sc. Ljiljana Kolešnik
– dr. sc. Jelena Macan, dr. med.
– prof. Enes Midžić
– akademik Vlatko Silobrčić
– dr. sc. Nenad Starc
– dr. sc. Ivica Vilibić

Kontakt osoba: Mirjana Gopić, dipl. iur.
Službenica za informiranje, Mirjana Dugandžija
Agencija za znanost i visoko obrazovanje
Ul. Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

20. rujna 2017.
IP-2017/111

PREDSTAVKA POVJERENICI ZA INFORMIRANJE O TRANSPARENTNOSTI RADA ODBORA ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

Poštovana Povjerenice za informiranje,

pozivamo Vas da ispitajte usklađenost trenutne prakse rada Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju sa Zakonom o pravu na pristup informacijama, a pogotovo u odnosu na proaktivnu objavu informacija (čl. 10.), s ciljem osiguravanja proaktivne i pravovremene objava odluka Odbora.

Odbor za etiku i znanost u visokom obrazovanju ima obavezu poštivanja Zakona o pravu na pristup informacijama, u skladu sa čl. 2. Zakona prema kojem se tijelima javne vlasti smatraju i „druga tijela koje imaju javne ovlasti“. Sukladno čl. 112. st. 5. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, ovaj Odbor donosi Etički kodeks, koji se sukladno čl. 1. Kodeksa „odnosi na sve ustanove u sustavu visokog školstva i znanosti s pravom javnosti u Republici Hrvatskoj“. Zakonom dodijeljena ovlast donošenja Etičkog kodeksa koji se primjenjuje na sve visokoobrazovne institucije u RH treba se smatrati javnom ovlasti.

GONG-ova analiza (Samo)regulacija etike u znanosti i visokom obrazovanju u Hrvatskoj ističe da je netransparentnost rada Odbora definirana samim odredbama Poslovnika Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju. Tako se člankom 30. Poslovnika brani iznošenje taksativno nabrojanih povjerljivih podataka – dnevni red, zapisnik odbora i akti koje Odbor proglašuje povjerljivima. Ovakva odredba Poslovnika je u direktnoj suprotnosti sa čl. 10. st. 1. tč. 2. Zakona o pravu na pristup informacijama, koji definira da tijela javne vlasti moraju objavljivati „odluke koje donose“, te čl. 12. Zakona, koji definira obvezu objave dnevnog reda sjednica tijela.

Osim toga, spomenuta analiza je ukazala i na problematičnost odnosa Odbora i Agencije za znanost i visoko obrazovanje (AZVO). Naime, čl. 112. st. 9. Zakona o znanosti i visokom obrazovanju predviđa da Odbor ima „tajnika pravne struke iz redova zaposlenika Agencije za znanost i visoko obrazovanje, koji operativno vodi rad Odbora“, dok čl. 27. Poslovnika Odbora ide korak dalje te definira da „administrativne poslove Odbora obavlja za to nadležan zaposlenik Agencije“. Dodatno, Poslovnik jasno definira da se sve informacije i akti Odbora čuvaju u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje. Uzevši u obzir navedeno, osiguranje pristupa informacijama koje je kreirao Odbor, a koje su u posjedu Agencije trebalo bi spadati u opseg odgovornosti službenika za informiranje Agencije za znanost i visoko obrazovanje. Stoga je iznimno problematičan stav Agencije kako „objavljivanje informacija o radu Odbora nije u nadležnosti AZVO-a, nego samog Odbora“, naveden u [priopćenju](#) izdanom 10.01.2017.

K tome, ističemo kako je portal Faktograf.hr otkrio da je s internetske stranice Odbora uklonjena arhiva odluka bivšeg saziva Odbora (2006.-2009.), među ostalim, zbog stava Agencije za zaštitu osobnih podataka prema kojoj *“u postojećim posebnim propisima ne nalazimo pravnu osnovu za objavu na internetu mišljenja vezana za postupak koji se odnosi na fizičke osobe pri tome imajući u vidu da je internet globalni medij dostupan svima te bi takvom objavom bila narušena privatnost pojedinaca o čijim postupcima je OEZVO-a razmatrao.”* No, istovremeno je Faktograf u članku „[Sabor greškom objavio povjerljive dokumente o Barišićevom plagijatu](#)“ razotkrio da su upravo navedena mišljenja ionako objavljena, i to na internetskim stranicama Hrvatskog sabora: <http://www.sabor.hr/izvjesce-o-rad-u-odbora-za-etiku-u-znanosti-i-visok>

Nadalje, dodatno zabrinjava i argumentacija AZVO-a iznesena u članku objavljenom na Faktograf.hr-u u travnju 2017. pod naslovom [Odbor za prokazivanje plagijatora na putu prema ukidanju](#): „Trenutno je u izradi mrežna stranica Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju te sam Odbor treba utvrditi izgled i sadržaj stranice što uključuje i objavu mišljenja iz nadležnosti Odbora, uz poštivanje propisa koji se odnose na zaštitu osobnih podataka“. S obzirom da tijekom proteklih pet mjeseci nije objavljena nova internetska stranica Odbora koja bi bila usklađena sa Zakonom o pravu na pristup informacijama, ovaj se trenutak čini kao ključan za utjecaj na primjereno oblikovanje uređivačke politike navedenog medija.

Imajući na umu sve gore navedeno, GONG od Povjerenice za informiranje traži da upozori Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, kao i njegovu administrativnu podršku u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje na obavezu sveobuhvatnog poštivanja Zakona o pravu na pristup informacijama te da u najskorijem roku osigura pravovremenu i proaktivnu objavu svih odluka koje je Odbor dosad donio te planira donijeti u budućnosti.

S poštovanjem,

Jelena Berković,
izvršna direktorica GONG-a

